

ret betydeligt Kurstab for Sparekassernes Vedkommende.

Det er imidlertid Spørgsmaal, som kan overvejes i et Udvalg. Mod Sagen i dens store Helhed skal jeg ikke gøre nogen Indvending, men kan anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Fremme.

Ivar Berendsen: Naar Rigsdagen nu, efter en ganske kort Pause, paa ny staar overfor at paabegynde en ekstraordinær Lovgivning, som, naar den en Gang skal afvikles, og hvordan den saa end bliver at afvikle, vil paalægge Befolkningen nye Byrder eller nødvendiggøre, at sociale Udgifter, som man fra alle Sider maatte ønske at kunne afholde, ikke bliver afholdt, saa bliver Alvoren derved jo ikke mindre ved den eneste Trøst, Danmark, som det ærede Medlem for Æbeltoft-Kredsen (N. Neergaard) meget rigtigt bemærkede, kan have i denne Situation, nemlig den, at selv de Stater, der har det bedst i Europa i Øjeblikket, er lige saa ringe, om ikke ringere stillede end Danmark. Men paa den anden Side kan det ikke nytte at klage, naar man staar overfor en Nødvendighed. Man maa nøjes med at undersøge, om den ekstraordinære Lov, man i det givne Øjeblik behandler, lægger saa faa Byrder paa Befolkningen, og gør Afviklingen saa let, som det i det givne Øjeblik er muligt, og dette Lovforslag om Udstedelse af Statsgældsbeviser maa da undersøges ud fra de samme fire Synspunkter, som ethvert Statslaan bliver undersøgt fra: Er Beløbet det rette? Er Placeringen og Kursen den bedste, der kan opnaas? Er Renten rigtigt afvejet, kan Laanet muligvis erhverves til lavere Rente, eller vil den Rente, der bliver at svare, skade Erhvervslevet eller andre Papirers Kurs? Og endelig: Hvorledes skal man finde Dækning, naar Dækning skal skaffes?

Hvad angaar Beløbets Størrelse, er det indlysende — og af Finansministerens Forelæggelsestale fremgik det ogsaa ganske klart, at han ikke vilde løbe derfra —, at en Beregning deraf kan ingen anden end Finansministeren i dette Øjeblik opstille, og han kan ikke. Han paatager sig ingen Garanti, og han erklærer, at det er umuligt at paatage sig nogen Garanti for, at dette Beløb vil strække til. Og udenfor Finansministeriet er der overhovedet ikke nogen af dem, som deltager i Lovgivningen, der er i Stand til at foretage nogen Beregning med en saadan Sikkerhed, at man kan tænke sig at sige: Dette maa være paa den sikre Side.

Hvad Placeringen og Kursen angaar,

er der et enkelt Moment, som jeg synes, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) oversaa i de Bemærkninger, han nu gjorde om Sparekasserne. Sparekasserne er i alle Tilfælde kun for en Dels Vedkommende Placeringssteder for fast Anbringelse. For den alt-overvejende Dels Vedkommende er Placeringen i Sparekasser af den Art, at de, der sætter deres Penge ind i dem, ønsker at kunne disponere over dem med kortere Varsel, end Anbringelse i et Statsgældsbevis, som utvivlsomt vil blive betragtet som et AnlægsPapir, forudsætter. Ikke desto mindre mener jeg, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, at det vil blive mærket i Sparekasserne, men jeg haaber ikke og tror ikke, det vil blive mærket i det Omfang, det ærede Medlem befrygter.

Hvad Kursen angaar eller rettere sagt det Fradrag i Pari-Kursen, som Staten maa betale Bankerne for at overtage Laanet, har den højtærede Finansminister ved Fremsættelsen givet Oplysning om Grunden dertil, og dens Rigtighed forekommer mig fuldstændig ubestridelig: Staten kan ved et Beløb af det Omfang, her er Tale om, ikke risikere, at Pengene ikke kommer ind i Statskassen i det Øjeblik, Staten har Brug for dem. Dette, at Bankerne erklærer at ville have Pengene liggende disponible, er et saadant Fortrin, at der maa betales en Provision derfor, og fra det Synspunkt set kan jeg ikke sige, at 1 Procent er en urimelig Provision.

Meget vigtigt er uægtelig Spørgsmaalet om Renten. Ved en ekstraordinær Lovgivning som denne er det aldrig godt at stikke Hovedet i en Busk. Jeg synes derfor ikke, vi skal benægte, at 5 Procents Renten ikke, hvilken end Formen for Udstedelsen bliver, kan undgaa at virke trykkende paa Obligationsmarkedet. Jeg tror, at Laanet vil blive afsat, jeg tror ikke, at Bankerne i noget væsentligt Omfang vil komme til at ligge med Papirerne, men jeg tror for mit Vedkommende, at Anbringelsen i disse Statsgældsbeviser i alt Fald af de Anbringere, som har en mindre Kapital til Raadighed, vil blive betragtet som og ogsaa være et Offer til Staten under den nuværende ekstraordinære Situation. Ikke blot 4½ Procents-, men ogsaa 5 Procents-Papirer, som vel ikke frembyder en saa fuldstændig Sikkerhed, som ogsaa jeg mener, disse Statsgældsbeviser vil frembyde, men dog en saadan Sikkerhed, at de, der plejer at anbringe deres Penge i dem, betragter den som tilstrækkelig, kan i Øjeblikket erhverves, de